

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . . . 300 D Negyedévre . . . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	
			Hirdetések díjazás szerint Megjelenik naponta délben		

Németországnak el kellett fogadni a szakértői véleményt.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Berlin, ápr. 21.

Stresemann a Zeitschen cikkében a jóvátételi szakértők jelentéséről. „A birodalmi kormányt a szakértők alapelveinek elfogadására, illetőleg azok helyeslésére — mondja Stresemann — a felelősség érte birta rá. A kormánynak az a meggyőződése, hogy Németország csak minden erejének megfeszítésével tud eleget tenni a vele szemben támasztott követeléseknek. Tudja azonban azt is, hogy mit jelent az, ha a hitelben szegény, gazdaságilag szorongatott helyzetben lévő Németországnak a moratórium elvei egy nyugodt fejlődést biztosítanak, amely a németeknek eddig nem jutott ki, mert eddig nem volt nyugalom, csak harc. Ha a szakértők véleményét elfogadhatatlannak jelentették volna ki, ugy az összes szövetségesek politikai egységes frontja Németország ellen fordult volna — viszont el kell ismerni, hogy azóta a Németország elleni hangulat meglehetősen enyhült.

Elintézetlenek még a módosi és párdáuyi sérelmek.

A határkiigazító bizottság elnökének nyilatkozata.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Bečkerek, ápr. 22.

Közel két hét mulott el Párdány és Módos átvétele óta s eddigelé nem érkeztek hírek, melyek reményt kelthettek volna, hogy a két községből jogtalanul elvitt holmik és készpénz megtérülnek-e és a lakosságon esett sérelmek orvoslásra találnak.

Munkatársunk felkereste a határkiigazítást végző bizottság elnökét, Petkovity Radomir ezredesét — hogy az ügyre vonatkozólag egyetmást megtudjon — aki kérdésre a következőket jelentette ki:

„Az átvétel munkálatainak befejezése után Beográdba utaztam, ahol kihallgatáson jelentem meg Ninesity Momesiló külügyminiszternél. Részletesen referáltam az átvétel tapasztalatairól, kiterjedtem minden részletre. A miniszter figyelmesen meghallgattott és átvette jegyzőkönyvem, mely a szóbelileg nagyjából előadott anyagot írásban bővebben ismertette. A továbbiak a két állam diplomáciai szolgálatára hárulnak s a külügyminisztériumok vannak hivatva az ügyet elintézni. Ammit mindenestre kijelenthetek, hogy eddigelé definitív határozat nincsen.”

A kormányválság még tart.

A király még nem érkezett vissza a fővárosba.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, ápr. 22.

A politikai körökben tegnapra várták a király Topoláról való visszatérését a fővárosba. A király programját azonban az utolsó percben megmáskosította és úgy határozott, hogy még két napig marad Topolán. Eszerint a király csak esütörtökön érkezik vissza a fővárosba és akkor a kihallgatások a kormányválság megoldására azonnal folytatódhatnak.

A politikai élet már is megélenkült, mert a politikusok nagyrésze, akik eddig a vidéken jártak, visszatértek Beográdba. Így visszaérkezett Szkopljéből Jovanovity Ljuba házelnök, aki szkopljei tanácskozásairól referált Pasity miniszterelnöknek. Ugyancsak tegnap tanácskozott Pasityval Sztojadinovity pénzügyminiszter, dr. Srksics bel-

ügyi és Kojity erdőügyi miniszter. Ugyancsak a mai nap folyamán tértek vissza Beográdba Korosec, a klerikális-párt vezére, aki Ljubljánban volt egy pártértekezleten. Ma jön meg Lukinity Edo, a független demokrata-klub elnöke és Láziy Voislav, a földműves-párt vezére, akik állítólag már meghívást kaptak a királyhoz a politikai helyzet megbeszélésére.

Davidovity Ljuba és párthívei, amint tudvalévő, Szoboticzán és Zágrebban nagy népgyűlést tartottak, amelyen a demokrata-párt programját propagálták. Politikai körökben azt állítják, hogy ezek a gyűlések mindkét helyen kevés sikerrel jártak. Davidovity és párthívei ma már visszatérnek Beográdba.

Vasuti katasztrófa a bégaparti állomáson.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Bečkerek, ápr. 22.

Szombat délből futóútként terjedt el a hír a városban, hogy a bečkereki Bégapart állomáson vonatösszeütközés történt. A szerencsétlenségről a legellentétebb hírek keringtek a városban. Egyesek halottakról, mások csak ötven sebesültről tudtak. Hogy az összeütközésről hitelt érdemlő adatok birtokába jussunk és a közönséget megnyugtassuk, amely övéért aggódott, azonnal kisieltünk az állomásra, hogy a helyszínen szerzett értesülés alapján, legalább írott plakátok útján nyugtassuk meg a közönséget a való tényállás száraz lekölzésével.

Sajnos, ez az igyekezetünk nem járt megfelelő eredménnyel, mert Rasztovszky állomásfőnök minden indoklás nélkül, de annál nagyobb határozottsággal jelentette ki munkatársunknak, hogy a katasztrófa színhelyére nem szabad odamenni. Kijelentettük neki, hogy miután mindenki tud már róla, nem lehet eltitkolni és a közönség megnyugtatója mégis csak fontos. Az állomásfőnök újólag egy fejedelmi gesztussal kijelentette, hogy nem szabad.

Rasztovszky állomásfőnöknek általában cézári szokásai vannak, a melyeket a közlekedési miniszter szíves figyelmébe ajánlunk. A bégaparti állomásfőnök például azt az utasítást adta a bečkereki posta telefonközpontjának, hogy az ő állomását — a katonaságot kivéve, senkinek se kapcsolja. Ezt megteheti egy magánember, ha kedve van fizetni a drága telefonköltséget hiába. A bégaparti állomás ki van kapcsolva a világból, mert nemhogy magánszámot, de semmiféle más hivatalt, sem államit, sem rendőrséget, esendőrséget nem szabad bekapcsolni — állítólag mert munkával van túlhalmozva az állomásfőnök. Hát hogy gondolja azt Rasztovszky állomásfőnök? A többi hivatalokat talán tréfából tartja fenn a polgárság? Ott nem redukáltak? És a munkának mégis mennie kell egy mint azelőtt. Ha jól emlékszünk ezt a redukálási rendeletet a miniszter bevezető soraiban így kezdi: Elvárom minden tisztviselőtől, hogy a munka a redukció dacára is a régi mederben fog folyni. Azt sehohsem mondja, hogy Rasztovszky állomásfőnök szüntesse be a telefonját. Még szerencse, hogy nem a pansevői vonatot szüntette be. Egy fáradtságába került volna. De ha sejtelmünk nem csal, úgy a bégaparti állomás telefonja nem Rasztovszky állomásfőnök priváttelefonja, hanem hivatalos állomás, mely azért van, hogy a közönségnek is szolgálatára álljon indokolt esetekben. Mindenesetre Rasztovszky állomásfőnök élesesü em-

ber, hogy már előre tudja, hogy aki telefonját keresi, nem indokoltan akar az állomással beszélni — éppen azért már előre letilt minden kapcsolást. Viszont a postafőnököt tisztelettel felkérjük, kegyeskedjék személyzetét kioktatni, hogy egy állami telefon betiltásáról Rasztovszky állomásfőnök privátim nem intézkedhetik. Ugyanez okból tisztelettel kérjük a közlekedési miniszter urat is, hogy alantásának kissé talán a tuzásba menő önállósági rohamait vizsgáltsassa fölül. Mert loyálisan elismerjük ugyan, hogy egy állomásfőnök nagy ur, de a közönség talán valamivel mégis több, úgy hogy előtte még egy állomásfőnöknek is deferálni kell.

A vasuti szerencsétlenségről az alábbi részletes jelentéssel számolunk be:

Délután három órakor szállt ki Djernekov Dusan dr. rendőrkapitány a szerencsétlenség színhelyére. Munkatársunknak Rasztovszky állomásfőnök délelőtti sérelmes és indokolatlan magatartása miatt, csak most sikerült végre a helyszíre eljutnia. A két mozdony egymással szemben állott. A tolató mozdonyról

lekapasolták már a követ szállító kocsit és a személyvonatról is elvitték a sértetlen kocsikat, úgy hogy csak a megrongált kocsik maradtak a katasztrófa helyén.

A helyszínen szerzett információk szerint a szerencsétlenség délelőtti tizenegy óra husz perckor történt. Pansevórol ekkor futott be a személyvonat. A szolgálatban lévő orosz forgalmi tisztviselő zavarában a második vágányra engedte be a személyvonatot, ugyanarra a sínparra, amelyen meglehetősen sebességgel egy teherkocsit szállító tolató mozdony igyekezett kifelé. A Bégaparti állomás épületétől körülbelül háromszáz méternyire, a fűtőház közelében találkozott az egymással szembe haladó két vonat. A személyvonat ekkor fordult be az állomásra és csak a kanyarulat elérése után vette észre a szembejövő vonatot, vagyis már csak akkor, amikor alig néhány méter választotta el egymástól a két mozdonyt. A teherkocsit vivő mozdony vezetője és fűtője, akik a biztonság tudatában a megengedett teljes sebességgel haladtak, a veszély elkerülhetetlenségét látva, leugrottak a mozdonyról. A személyvonat, melynek mozdonya a tehervonaténál jóval erősebb volt, az állomás közelletére való tekintettel már esökkenett sebességet vett s ez volt a szerencse. Az összeütközés iszonyu robajjal történt. Hirtelen recsegés és ropogás törte meg a csendet s a

lármba belevégültek a halálfelelőben lévő utasok kiáltásai.

Az elősiető személyzetnek első tevékenysége az volt, hogy megállapítsa, hogy a szerencsétlenség nem következett-e emberáldozatot. Szerencsére az első személykocsi félfülkéje egy első- és egy másodosztályú kettős kocsiiban — üres volt. Abban az esetben, ha itt utasok tartózkodnak, a bennlők halállal lakolnak, mert a legutolsó teherkocsit az összeütközés ereje a szoros értelmében benyomta a személykocsiiba. Az erősen megrongálódott postakocsiból hamarosan előkerült

az első sebesült, Virág Sándor szubotiecai postaraktáros, aki súlyosabb természetű fejszebetet szenvedett. Könnyebben megsebesült a fején egy szolgálatban lévő esendő. Az utasok közül — feltétlenül szavahihető szemtanuk állítása szerint — legalább is tizen sérültek meg. Legtöbben a fejükön és kezükön szenvedtek ütődést.

A két mozdony közül a tehervonat mozdonya elől és hátul erősen megrongálódott. A kövekkel megterakott teherkocsi ugyanis benyomta a mozdony hátsó oldalát. A teherkocsival nem történt egyéb baj. A személyvonat mozdonyának kazánja jelentősebben megsérült s a mozdony előlő része az összeütközés erejétől kiugrott a sínekből. A kocsi közötti vasútközök letörttek, úgy hogy a teherkocsik szorosan egymáshoz sodródtak. A postakocsi lépcsőzete összetört. A legnagyobb mértékben a gyengébb anyagból készült személykocsi sérült meg, melynek első fülkéjének egy része teljesen összezúzódtott. Az állomásfőnök kijelentése szerint a kár másfélszáz ezer dinár. Ez azonban csak hozzávetőleges számítás, mert a javítás és az anyag elpusztulásával előállott költségek legalább is félmillió dinárra rúgnak.

Mivel a katasztrófa nem járt halálesettel és a sérültek közül eddig elé senkisémet emelt panaszt, rendőri büntető eljárást nem tettek folyamatba.

Munkatársunk beszélt a személyvonat egyik utasával, Sértty H. járási állatorvossal, aki előadta, hogy a második személykocsiiban utazott s mivel már az állomás közelébe ért, felállt helyéről és kifelé tartott. Alighogy felkelt, iszonyú lökés rázkódtatta meg a kocsiort. Az utasok — mondotta — egymásra buktak, a kemény ülésekre vágódtak, a podgyasztartókról pedig leestek a súlyos podgyások. Jómagam nekivágtam az ajtónak s a karomat olyannyira megütöttem, hogy még most is sajnó belé. Az első pillanatokban senkisémet tudta a halálra rémült utasársaim közül, hogy mi történt és ijedségükből csak percekre rá eszméltek fel, amikor kitudódott, hogy összeütközés történt, amely szerencsére nem járt emberhalállal.

TÖZSDE

Április 21

Beograd. (Zárlat.) London 352, Páris 50850, Newyork 8070, Genf 1422, Szaloniki 152, Milánó 359, Prága 23980, Wien 0114, Bukarest 4210, Budapest 012, Amtserdam 29080, Bruxelles 440.

Megreformálják a bánsági kereskedelmi és iparkamarát.

Három szekcióra osztják a kamarát. — Egy vezértitkár végzi a felügyeletet. — Új kerületi beosztás és egy központi kamara felállítására előtérben.

Beeskerek, ápr. 22.

A beeskereki kereskedelmi- és iparkamara az elmúlt hét végén igazgatósági ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a kamarát megreformálják. Eddigi formájában ugyanis nem találták oly mértékben kielégítőnek, mint az átszervezés utáni időkben ígérkezett s a zágrebi kamara példája megmutatta, hogy igenis helyes és célszerű az életrevaló újítás bevezetése.

A kamarát a határozat szerint három szekcióra osztják. Minden szekció önálló munkakörrel rendelkezik, élén egy elnök s mint ügyvezető egy titkár állana. A három osztály felett a kamarai plénum gyakorolná a legfőbb vezetést, a kamarai elnökkel az élén, míg az ügyviteli felügyeletet a vezértitkár végzne. A zágrebi kamara ily értelemben előterjesztést tett a kereskedelemügyi miniszterhez, aki az organizálást jóvá is hagyta és ez alkalommal azt az óhaját is fejezte ki, hogy helyesnek tartaná, ha a többi kamaránál is hasonló rendszert vezetnének be.

Érdekes teledíteni, hogy Sztanjovity Sándor kamarai titkár még március havában, a zágrebi kamara akciójánál, tehát jóval korábban, hasonló szellemben mint az előterjesztés volt, cikket írt, amely a legközelebbi napokban fog megjelenni s amelynek újításai csaknem teljesen egyeznek a zágrebi

kamaráéval. A cikk csak annyiban tér el a zágrebi javaslatától, hogy egyúttal a mai viszonyoknak megfelelően új kerületi beosztást is indítványoz, azonkívül javasolja, hogy Beogradban központi kamarát állítsanak fel.

A beogradai központi kamara hatásköre csupán a főváros területére szólna. Fenntartási költségeinek fedezéséről a beogradai érdekeltek s a vidéki kereskedelmi testületek gondoskodnának s így a kis körzettel járó és a esékely jövedelem folytán feltétlenül bekövetkező anyagi gondok alól mentesítve volna. A beogradai központi kamara több gondot fordíthatna a külföldi kereskedelemre, exportra, importra, a közgazdasági törvényekre és külállamokkal kötendő kereskedelmi szerződések kötésénél a többi kamara véleményének meghallgatása után, tanácsal szolgálhatna a központi hatóságoknak.

Az új kerületi beosztás keresztülvitele régóta érzett szükség. A mai beosztás rendkívül nehézkes elavult s így az újítás mindenestre hasznos volna. Az új beosztás szerint a beeskereki kamara hatásköre alá tartozna a beogradai (Bánát), a pozserováci és podunavszki kerület. A noviszádi kamara intézkedési joga a bácskai, szerémségi, podrinjszki (sabáci) és valjevoi kerületre terjedne ki.

Leszurták, mert a kötelességét teljesítette.

Felboncolták az eleméri gyilkosság áldozatát.

Beeskerek, ápr. 22.

A „Torontal” legutóbbi számában megírtuk, hogy a szomszédos Szepszkielemir községben gyilkosság történt, melynek Raskov Bózsó mezőőr esett áldozatul. Szombaton helyszíni szemlére utazott ki Elemirre a vizsgálóbíró, mely alkalommal egyes, még homályos részletek tisztázódtak. Így többek között kiderült, hogy nem az esküdtet gyilkolták meg, mint az első verziók szóltak, hanem ellenkezőleg, a mezőört, míg a tettes az esküdt volt és annak egyik barátja.

Az eset előzménye az volt, hogy Mihajlov Láva községi esküdt barátjával kocsin a bevetett földet akart átvágni, hogy az útját megrovidítse, amit Raskov Bózsó mezőőr természetesen nem engedett meg. Ebből támadt azután a vita, mely azzal végződött, hogy Mihajlov bieskát rántott és leszurta vele a kötelességét teljesítő mezőört.

A boncolást Magyar Károly dr. és Lederer Jenő dr. orvosok végezték. A boncolás során megállapították, hogy egyetlen kézzel való végzetek az áldozattal. A kés a legutolsó bordacsont alatt két-három ujjnyira hatolt be a testbe. A halál néhány perccel a döfés után következhetett be.

A gyilkos esküdtet és társát tegnap behozták a beeskereki ügyészség fogházába.

HIREK

— április 22.

Dumits Ljubomir dr. előadása a szuggesztíóról. A Torontalmegyei Magyar Közművelődési Egyesület szabad liceumában vasárnap délután nagy hallgatóság előtt érdekes előadást tartott a szuggesztíóról Dumits Ljubomir dr. Az előadó, akinek legutóbbi szereplése — a mikor a hipnózisról beszélt — még élénk emlékezetében van a liceum közönségének, ez alkalommal a hipnózissal rokon jelenségekről, az eber szuggesztíóról, gondolatátvitelről és az ezzel kapcsolatos tünetekről beszélt és a minden részletben alapos fejtegetéseiben végigvezette a hallgatóságot a szuggesztíónak a legprimitívabb jelenségeitől a legkomplikáltabb formáig. Előadásának végén fejtegetéseit gyakorlati kísérletekkel illusztrálta, amelyek során nagyon érdekes és jól sikerült próbákat mutatott be helybeli médiumokkal a gondolatátvitel és a távolbalítás titokzatos tenneméről. A hallgatóság, amely mindvégig feszült érdeklődéssel kísérte az előadást, annak befejeztével lelkesen ünnepelte dr. Dumitsot.

A beeskereki demokrata-párt cefolja a „Politika” hírét. A demokrata-párt titkára, Jovanovity A. a következő közlésére kért fel bennünket: A „Politika” legújabb számában tudósítást közöl, amelyben

azt írja, hogy a demokrata pártvezetőség nem volt legálisan összeállítva, amely a múlt vasárnap tartott közgyűlésén a Davidovity-féle demokrata-párt mellett döntött. A beogradai lap állítása nem felel meg a tényeknek, mert a kerületi bizottságok minden tagját meghívták, az ülés alapszabályszerűen ült össze s így a határozat is megtámadhatatlan és jogérvényes.

Elfogott betörő. A hónap elején mint megirtuk, betörték Ehrendiener Ignác kikindai gabonakereskedő magtárába, ahonnan haterdzinár készpénzt és nagymennyiségű árut vittek el. A szombati kikindai országos vásáron feltűnt Ruzsics detektivnek, hogy egy rendkívül gyanús egyén, akinek arca feltűnően egyezett egy hírhedt betörő ellen kiadott körözövel szemleírásával, gyűrűre és órákra alkudozik. A detektiv tovább figyelte a gyanús idegent s amikor az egyik gyűrűre létrejött az alku és fizetni akart, hirtelen odalépett és igazoltatta a meghökkenett vásárlót. Rövidesen kiderült, hogy a detektiv érkeke nem esalt, az illető Kelemen Ferenc volt, akinek már több betörés nyomja a lelkiismeretét. Kihallgatása alkalmával beismerte az Ehrendiener kárára elkövetett betörést is. Átadták a kikindai ügyészségnek.

Meglopták a munkaadójukat. A „Merkur részvénytársaság” Krusznika (Korona) utcai áruraktárából legutóbb egyre-másra tűntek el különféle árucikkek. A károsult vállalat feljelentésére megindult a rendőri nyomozás, mely rövidesen eredményel is járt. A rendőrség letartóztatta a cég három alkalmazottját: Tapai Árpádot, Kovács Jánost és Széll Sándort, akik rövid vállalat után be is ismerték a terhükre rótt tolvajlásokat. A lefűlt tolvajok bevallották, hogy összesen hatvanöt kilogramm cukrot, 2300 doboz gyufát, két kilogramm krumplileukrot, husz üveg „Diana” sósborszeszt, félkilogram szegfűborsot és kisebb mennyiségű szappant vittek el. A vállalat kára meghaladja az ötezer dinárt. A letartóztatott hűtlen alkalmazottakat a mai nap folyamán átadták az ügyészségnek.

Új egyenruhát kaptak a rendőrtisztek. Szombat délután kapta meg a beeskereki rendőrség az új egyenruhák első szállítmányát, a tisztviselők részére készült téli öltönyöket. Az egyenruha rendkívül izléses kivitelben khaki színben készült, hasonló az angol tiszti egyenruhához. Kétsoros gombbal van elkészítve, a karon szalagjelzéssel ellátva. Az egyenruhákból a büntetőosztályt és a bejelentő hivatal vezető alkapiányok, valamint a rendőrfogalmazók kaptak. A legénység egyenruhája rövidesen szintén elkészül.

Szerencsétlenség a Száván. Beogradból jelenti tudósítónk: Kosztity Vera panaszvói illetőségű urileány a beogradai „Argus” iroda alkalmazottja egyik ismerősével, Weiter Kampf hamburgi banktisztviselővel esónakkirándulást tett a Száván. Az örvény, uszályhajók közé sodorta a esónakot és felborította. Weiter szerencsésen kiúszott a partra, a leány azonban a vízbe fulladt. Holttestét már kihalászták és a beogradai temető halottas kamrájában helyezték el.

Ujlag kérték a lakásbizottság működésének beszüntetését. Erdélyan Pera dr., Gresics Pál dr. és Kleits János dr. vezetése alatt egy közel ötven tagu háztulajdonos küldöttség kereste fel tegnap délelőtt tíz órakor Alekszity Bogoljub polgármestert. Kleits János dr. és Gresics Pál dr. a háztulajdonosok egyesülete nevében előadta, hogy a lakásbizottság összetétele és működése törvényellenes, mert megválasztásánál nem jártak el a lakástörvény előírásának szellemében és mert a határozat jóváhagyása nélkül kezdte meg munkásságát. Alekszity polgármester megígérte, hogy az előadott sérelemlől távirati úton értesíti a szociálpolitikai minisztériumot. A maga részéről nem biztosíthatott orvoslást, mert az ügy elbírálása — kijelentése szerint — nem tartozik az ő hatáskörébe.

Meghalt az Avalszka-utcai verekedés kezdeményezője. Súlyos kimenetelű verekedés történt a hónap elején Beeskereken az Avalszka (Szent István) utcában. Kikinyanin Dusan földmives a Bartl-féle vendéglőből hazatérőben találkozott Sztjojadinov Szlavko nevű rokonával, akivel előzőleg a korezmában volt. Az utcán valószínűleg összeveszték és a verekedés hevében Kikinyanin, aki ugylát-szik elkészült a támadásra, vasviláival többször megütötte. Első ízben a fejére vágott, a második ütés az arcát érte, három pedig a jobb karját. Kikinyanin azonban súlyosan ráfizetett erőszakos fellépése miatt, mert Sztjojadinov kirántotta bicskáját s azzal hábaszurta. A sérültet kizsállították a közkórházba, ahol műtétet végeztek rajta. Állapota újabbán jobbra fordult, a legutóbbi napokban azonban váratlanul válságosra fordult. Tegnap délelőtt aztán jelentette a kórház, hogy Kikinyanin a reggeli órákban meghalt. Az ügyészség valószínűleg még a mai napra elrendeli a holttest felboncolását.

Horthy kormányzó merénylőinek ügye. Budapestről jelentik: Horthy kormányzó elleni merénylőletterv értelmi szerzőit, Stáron Sándor vasztergályost, Paczeka Géza lakatossegédet és Szokoli József bronzművest ma átkísérték az ügyészségre. Az ügyészségnek az az indítványa, hogy felségsértés büntetése címén történt előzetes letartóztatásukat fenntartja.

Nines szivar Kikindán. A szivarhiány ugylátszik nemesak Beeskereken, hanem Kikindán is ismert jelenség. Mint kikindai tudósítónk jelenti, az ottani nagytőzsdének már két hónapja ninesen szivarja s minden rendelési sürgetése hiábavalónak bizonyult. Ugylátszik a monopóliumigazgatóság így akarja tükarékosságához szoktatni a dohányzókat.

A „Világ” ára 5 dinár. A „Világ” kiadóhivatalától az Orient ma a következő értesítést kapta: „Szives tudomásukra adjuk, hogy a posta az internacionális egyezmény értelmében ismét felemelte a külföldi szállítványok tarifáját, úgy anyukra, hogy egy tizenkét oldalas lapnak bélyegköltsége 800 korona, egy tizenhat oldalasé 1600 korona. Minthogy képtelenek vagyunk ezen portóköltséget elviselni, a következő elhatározásra jutottunk és kérjük, hogy ezt az összes árusítókkal sürgősen közölni sziveskedjenek. Mi e hó 23-ától kezdve felemeljük a

lap árát egy dinárral, tehát a heteköznapi számok öt dinárban, az ünnepnapiak pedig hat dinárban jönnek árusításra. Ezen egydináros többlet azonban nem jelenti azt, hogy akár Önökkel, akár bizományosaikkal ebbe a felemelésben osztoznánk, ez csak azt jelenti, hogy mi készpénzkiadásainkat az olvasókkal fedeztetjük. Ugy Önök, mint bizományosaik a lapokat épp úgy számolják el velünk, mint eddig.

A „Lyra” dalegylet dalestélye. A „Lyra” dalegylet, mely már eddig is nagy sikerrel szerepelt, husvétvasárnapján újból bizonyosságát adta képességének és nagymértékű haladásának. A vasárnap esti élyen nívós és változatos műsorral lépett fel, amelynek minden egyes száma meleg tapsvihart és elismerést váltott ki a szépszámu közönségből. A vegyeskaron kívül, mely kitünő betanításban énekszámokat adott elő, méltán kivették részüket az est sikeréből, Pretz Erzsi, Karsay Károly, Csáby Rezső, Csáby János, Engsz Gyurka, Varga Erzsi, Kizur István és Csáby Rezsóné. Dícséret érdemel Láng Imre karugy a betanításért. Műsor után tánc volt reggelig.

Duse Eleonora nagybeteg. Newyorki lapjelentések szerint a világhírű olasz tragika Duse Eleonora Pittsburgban, ahol jelenleg vendég-szerepel, tüdőgyulladásban súlyosan megbetegedett. A művésznő felépülésében nem bíznak.

A „Szlávija” mulatsága. A „Szlávija” sportegyesület vasárnap este öt éves fennállásának emlékére nagyszabásu mulatságot rendezett a Club-kávéházban. A szépszámu közönség a legjobb hangulatban maradt együtt a reggeli órákig és egy jól sikerült mulatság emlékével távozott. Éjfélkor szépségverseny volt, melynek díjait Kószó Ilonka, Kószó Mancsi, Molécz Zsófi, Vörös Ilus és Krümenacker Erzsi nyerte meg.

Gyilkosság Beográdban. Beográdból jelenti tudósítónk: Borzalmas módon gyilkolta meg a feleségét tegnap éjjel Jovanovity Milán beográdi lakatossegéd. Jovanovity az éjjelt korezmákban töltötte, majd hajnal felé magához vett egy nagy mézáróskést és felkereste a különváltan élő feleségét. Amint az aszszony kopogására ajtót nyitott, rátámadt a késsel és a felismerhetetlenségig összeszurkálta.

* Kohn és Glücksmann modernül berendezett épület, gép- és autójavitó műhelye Velikibeeskereken, Nemanjina u. 14. alatt (volt Jenőhereceg-utca) a Tunner-sírköteleppel szemben megnyílt. Mindennemű lakatosmunkákat a legpontosabban és legolesőbban készítünk. Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Adomány. K. I. 20 dinárt adományozott az Orient útján a róm. kath. árvaháznak.

* **Ne várja a nyarat, ha reumája kínozza.** Elavult előítélet, hogy hévfürdőket csak meleg évszakban használhatunk. A pöstyéni Thermia Palace ez a kiváló fürdő- és szállópalota a legeredményesebb kurát most is lehetővé teszi. Napi penzió itt cs. k. 65-től feljebb kapható. Felvilágosítások Pelikán Lipót ny. pénzügyigazgatónál, Velikibeeskereken.

Egy év után elfogták egy betörést tettesét. French Mária Milettyeva (Temesvári) utca 12. szám alatti lakosnál az elmúlt év tavaszán betörték és elvittek egy teljes férföltönyt, egy télikabátot, egy borkabátot, egy liszterkabátot és három inget. A nyomozás annak idején nem járt eredménnyel, tegnap azonban váratlanul sikerre vezetett. A rendőrség letartóztatott egy Tomesev Zsiva nevű kikindai illetőségű napszámot, aki a múlt évben a kérdéses házban lakott s a betörés óta eltűnt Beeskerekről. Tomesev a rendőrségen bevallotta, hogy a lopást tényleg ő követte el, menségére azonban felhozta, hogy az ajtót nyitva találta, ami valószínűtlennek hangzik. A feljelentésben említett eltulajdonított ruhamek közül kijelentése szerint csak egy öltönyt és télikabátot vitt el, amit Pancsevön értékesített. Kihallgatása még folyamatban van s így kilátás van arra nézve, hogy az egy év után elcsípett tolvaj megtörik a keresztkérdések sulya alatt és beismeri teljes valódiságában az elkövetett büncselekményt.

* **Ami Önnek kell, az a valódi Elsa-fluid!** Ez az igazi háziszser, mely megszünteti fájdalmait! Próbaküldemény 27 dinár. Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica Donja, Central 202. sz. (Horvátország.)

Polgármesteri hivatal Vel. Beeskerek. 6877/924. szám. XVII

A városi villammű igazgatósága tudatja, hogy a G. E. Z. transzformátorok túlterheltsége megszűnt s így megengedhető a motortulajdonosoknak az áram felhasználása minden időben

Határozat:

A városi tanács hatályon kívül helyezi 1923. évi december 10-én 19724/923. sz. a. hozott határozatát s megengedi, hogy az áramfogyasztók, akiknek motorjuk van az áramot minden időben használhassák. Erről a városi villammű igazgatósága és az összes motortulajdonosok értesítettek.

Velikibeeskereken, az 1924. évi április 14-én tartott tanácsülésből. Alekszity s. k., polgármester.

Románia védelmi szerződést akar az SHS államtól Oroszország ellen.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beográd, ápr. 22.

Diplomáciai körökben arról beszélnek, hogy a román kormány állítólag megkereste az SHS kormányt, hogy kössön vele védelmi szerződést egy esetleges Besszarábia miatti orosz támadás ellen. Ez a védelmi szerződés megvan már Franciaország és Románia között és ennek kiegészítése lenne az SHS-román védelmi szerződés.

A beogradi diplomáciai körökben nagyon pesszimiztikusan itélik meg Románia ezen próbálkozását, mert az SHS állam általánosságban semmiféle akciót nem támogat, amelynek éle Oroszország ellen irányul.

A német nacionalizmust az entente csinálja — mondja Macdonald.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, ápr. 21.

Macdonald Yorkban tartott beszédében a jövőtételi szakértő bizottság jelentéseivel foglalkozott. Szerinte nem szabad e jelentésekről senkinek kifogásokat tenni, mert akkor megint csak ott tartanak az érdekelt államok: Franciaország, Belgium és Németország, ahonnan kiindultak.

A jelentésekből feltétlenül kitűnik, hogyha még két évig követnek az eddigi politikát, úgy semmi remény sem volna a béke biztonságára.

Európa számára veszélyesnek tartja Macdonald a német nacionalizmus megerősödését, de ennek keletkezése nagyon sokban a szövetségesek politikájától függött és függ.

IRODALOM

Arányi Jenő: **Ilyeneket álmodunk.** Arányi Jenő neve nem ismeretlen a vajdasági magyar olvasóközönség előtt. Írásait válogatott stílus, az emberi lélekbe való mély bepillantás jellemzi, úgy hogy mindenkor élvezetet tudtak nyújtani annak, aki azokba belemélyedt. Ezuttal könyvalakba foglalta össze mondanivalóit és novelláit, képei, rajzai egybegyűjtve is dokumentálják írójuk friss és színes meglátásait és lendületes íráskészségét. Az élet sok mozaikdarabja tevődik össze ebben a könyvben élvezetes egésszé, a melyben finoman kifejezett, meleg gondolatok árulják el alkotójuk mozgalmas lelki életét. A könyv ára 35 dinár és megrendelhető a szerzőnél, Subotica, Nagy Ferenc-telep III.

Sport

Vasárnapi footballeredmény: Obility—Zseljeznicsár 6:2 (1:1). Bajnoki, Biró: Tillinger. Az első félidőben egyenrangú ellenfelek. A második félidőben a Zseljeznicsárok visszaesnek.

Szlávija—Kadima 4:2 (2:1). Bajnoki, Biró: Gerdecz. Egyenrangú el-

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém az igen tisztelt vevőimnek b tudomásukra adni, hogy kézmű divatárúüzletemet város háza épületébe,

Alekszandrova utca 42. szám alá volt Giljum-féle liszterkereskedő üzlethelyiségébe áthelyeztem. Mint eddig, úgy ezentul is a legjobb áruval b. vevőimnek rendelkezésére állok, különösen: férfi- és nőszövetek, Crépe de Chine selymek, trikóselymek és e szakmába vágó cikkekkel versenyen kívüli árakban.

Tessék meggyőződni vételkényszer nélkül.

Szives látogatásukat kérve,

K. Bočan kézmű divatárúüzlete, Alekszandrova u. (város háza épület). — — 794

lenfelek. A szerencsésebb csapat győzött.

Hétfő: Obility old-boy—Kadima old-boy 7:1 (3:1). Bíró: Ruesz.

Obility—Kadima 2:0 (1:0). Barátságos. Bíró: Brkity. Egyenrangú ellenfelek. Meg kell említeni Bence sportszerűtlen eljárását, ki a mérkőzés előtt egy órával megigézte, hogy játszik és a meccsen nem volt található. A csapatokon nem látszottak meg az előttevaló napi mérkőzések.

Az összes mérkőzéseket az új bečkereki sportpályán játszották le.

Gyártmányaink:

Aszfalt- és kátrányfedellemez, aszfaltzsigetelő-lemez, kőszénkátrány, facement, karbolinóum, kőszénkátrányszurok, fedéllakk, bitumen, aszfalt-masztiks stb. — *Műszaki osztályunk elvállalja és készíti:* Aszfaltjárda, kocsiút és belső helyiség burkolását tiszta, természetes aszfalttal. Vízmentes fedések, elszigetelések aszfalttal és aszfalt-elválasztó-léccel. Tetőfedést kátránylemezzel, tiszta, természetes bitumból készült, szártalan aszfalt fedélemazzal. Nedves falak száraztételét. Talajvíz elszigetelését saját rendszerünk szerint. Óreg betéjait és kátrányozást. Facementtől több évi jótállás mellett.

Sürgőnycim: Grozit. Telefonszám: 27-20.

Gyártja:

Beogradi Aszfalt és Kátrány Vegyitermékek Gyára
Beograd, Vuka Karadžića 6

vezérképviselet és ierakat Velikibecskereken.
Özv. Guttman Jakabné és Fiai.

Alkalmi vétel!

Atalakítás végett eladó egy egyengető gyalugép, 2 m hosszú, 50 cm gyaluszélességgel, előtéttel együtt, két éves, ára 11.000 Din: 1 marógép asztallal, 2500 Din: 4 drb bordásosó, flanschnikkal, darabonként 2 m hosszú, kilogrammonként 3 Din: 1 transzmisszió, 3 m hosszú, 55 cm erős, 3 fali konsollal és a hozzávaló gyűrűs csapággal, kg-ként 10 Din.

Bővebbet: Nikolaus Stumpf Fassbinder, Karlsdorf (Banat). 792

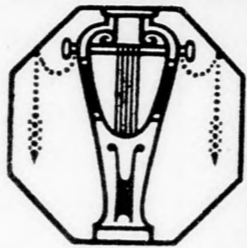
Eladó egy forgalmas helyen ép ül

765

ház

lakatosműhellyel és szerszámmal együtt vagy anélkül. Vétel esetén átvehető. Bővebbet: Zmaj Jovina utca 14. sz. alatt a tulajdonosnál.

Üzletmegnyitás!

Van szerencsém a t. kereskedő urak b. tudomására adni, hogy f. hó 21-én Jevrejszka-utca 2. sz. alatt, a dr. Adamovics-féle házban, a városházával szemközt

kézműáru- és kendő-nagykereskedést nyitottam.

Többek közt raktáron tartok: mindenfajta selyem Cachenez-kendőt, mindenfajta karton-delén és batiszt-kendőt, szövet Cachenez-kendőket, terno-kendőket rojttal, damaszt-törülközőket, asztalterítőket, kenyérkendőket, valamint mindennemű fehér és színes zsebkendőket, woiatlasz-kendőket rojttal és zupfrojttokkal, szalvétákat, sima és kordbárszonyokat, fekete és színes klottokat, férfi- és nőiszövetek minden színben, műselym-szövetek, S. S. Neumann-féle Tri-by-szöveteket, wollatlaszokat (végáru), fekete és színes lüsztereket, sima csikos és mintázott, kötény-lüsztereket és fekete atlaszokat endlivel. Miután abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy szolid árákkal szolgálhatok, nagyon örvendenék, ha ismerőseim, valamint új vevők is látogatásukkal megtisztelnének és én oda fogok hatni, hogy minden egyes vevőmet teljes meglegedésére kiszolgáljam.

Teljes tisztelettel

Eckstein Henrik

kézműáru- és kendőnagykereskedés
NOVISZAD, Jevrejszka u. 2

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz

Fer. Pál

Veliki Bečkerek, obiliteva (Zapolva) u. 1. sz.

könyvnyomdája

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.